

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2018 r., poz. 1270 ze zm.) przyznał E. P. niezrealizowane świadczenie po zmarłej w dniu 26 maja 2019 r. A. P.. Niezrealizowane świadczenie za okres od 1.05.2019 r. do 31.05.2019 r. w kwocie 1629,25 zł po odliczeniu zaliczki na podatek w kwocie 293,00 zł przekazano na rachunek w Banku w kwocie 1336,25 zł. Jednocześnie organ rentowy podkreślił, że jednorazowy dodatek wypłacony w maju 2019 r. na podstawie Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. (Dz. U z 2019 r., poz. 743) w świetle obowiązujących przepisów nie przysługuje w ramach świadczenia niezrealizowanego. (decyzja k. 46 akt ZUS)

Od powyższej decyzji E. P. odwołała się w dniu 12 września 2019 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi uznając ją za krzywdzącą i wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie w ramach świadczenia niezrealizowanego także jednorazowego dodatku wypłaconego w maju. Ubezpieczona wskazała, że jedynie ona opiekowała się zmarłą matką A. P. w związku z powyższym powinna otrzymać niezrealizowane świadczenie w pełnej wysokości, tj. obejmujące co miesięczną emeryturę jej matki za miesiąc maj 2019 r. a także tzw. „trzynastą emeryturę”.

Organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. Zakład podniósł, że stosownie do treści art. 12 pkt. 4 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. (Dz. U z 2019 r., poz. 743) w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie stosuje się przepisy ustawy emerytalnej z wyjątkiem art. 136 dotyczącego wypłaty niezrealizowanego świadczenia. (odpowiedź na odwołanie k. 5 – 5 verte)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

Odwołująca się E. P. jest córką A. P.. (okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 26 października 2004 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał A. P. prawo do emerytury od dnia 14 października 2004 r. Organ ustalił stały termin płatności emerytury do 25 dnia każdego miesiąca. (decyzja k. 16 akt ZUS)

W dniu 26.05.2019 r. A. P. zmarła. (kopia odpisu aktu zgonu k. 41 akt ZUS)

W dniu 12.08.2019 r. E. P. złożyła w organie rentowym wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po A. P.. (wniosek k. 34 – 35 verte akt ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 20 sierpnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał E. P. niezrealizowane świadczenie po zmarłej w dniu 26 maja 2019 r. A. P.. Niezrealizowane świadczenie za okres od 1.05.2019 r. do 31.05.2019 r. w kwocie 1629,25 zł po odliczeniu zaliczki na podatek w kwocie 293,00 zł przekazano na rachunek w Banku w kwocie 1336,25 zł. Jednocześnie organ rentowy podkreślił, że jednorazowy dodatek wypłacony w maju na podstawie Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. w świetle obowiązujących przepisów nie przysługuje w ramach świadczenia niezrealizowanego. (decyzja k. 46 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie w szczególności o załączone do akt sprawy akta rentowe dotyczące A. P..

Należy w tym miejscu podkreślić z całą stanowczością, iż powyższy stan faktyczny był między stronami – w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy – w całości bezsporny, natomiast strony wywodziły z niego odmienne skutki

prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie E. P. nie jest zasadne.

Stosownie do art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 53 z późn. zm) w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Roszczenia o wypłatę świadczeń, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której świadczenia przysługiwały, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o dalsze prowadzenie postępowania. (ust. 3)

Zgodnie z art. 136 ust. 1 tej ustawy, organ rentowy wypłaca niezrealizowane świadczenie emerytalne jednej z osób wymienionych w tym przepisie, pod warunkiem, że zmarły jeszcze za życia wystąpił o to świadczenie. Niezrealizowane świadczenie emerytalne lub rentowe w rozumieniu art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to takie świadczenie, do którego prawo zostało już ustalone lub co najmniej osoba uprawniona wystąpiła o nie jeszcze za życia, ale nie zostało ono jej wypłacone, niezależnie od przyczyn opóźnienia w wypłacie świadczenia. A contrario, świadczenie zrealizowane to takie świadczenie, które dotarło do rąk osoby uprawnionej albo zostało przekazane na konto bankowe wskazane przez uprawnionego.

W myśl art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. (Dz. U z 2019 r., poz. 743) w 2019 r. wypłacane jest jednorazowe świadczenie pieniężne.

Jednorazowe świadczenie pieniężne przysługuje osobom, które w dniu 30 kwietnia 2019 r. mają prawo do emerytur i rent, o których mowa w art. 3 pkt 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39 i 730) (art. 2 ust. 2 pkt. 6 cytowanej ustawy).

Zgodnie z treścią art. 12 pkt. 4 przytoczonego wyżej aktu prawnego w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, **z wyjątkiem art. 136.**

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że matka wnioskodawczyni - A. P. od dnia 14.10.2004 r. pobierała świadczenie emerytalne. W dniu 26.05.2019 r. A. P. zmarła a jej córka E. P. zgłosiła się jako jej następcą prawny i złożyła w organie rentowym wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po matce.

W tym stanie rzeczy w świetle art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenie należne A. P. do dnia jej śmierci w postaci świadczenia emerytalnego za miesiąc maj 2019 r. należało wypłacić jej dzieciom, z którymi prowadziła ona wspólne gospodarstwo domowe – tj. córce E. P..

Wskazać w tym miejscu trzeba, że w sytuacji prawnej wnioskodawczyni E. P. brak jest zaś możliwości wypłaty w ramach niezrealizowanego świadczenia – jednorazowego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów przyznanego w 2019 r., gdyż z brzmienia art. 12 pkt. 4 cytowanego wyżej aktu prawnego jednoznacznie wynika, że art. 136 ustawy emerytalnej uprawniającej do uzyskania niezrealizowanego świadczenia nie ma do tej ustawy zastosowania. W tym stanie rzeczy przedmiotowe jednorazowe świadczenie pieniężne nie może stanowić świadczenia niezrealizowanego.

Nadto nie jest możliwe w realiach niniejszej sprawy uwzględnienie roszczenia E. P. na innej podstawie, gdyż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie jest prawnie dopuszczalne stosowanie klauzul generalnych, którymi są w szczególności zasady współzycia społecznego. Zgodnie z poglądem judykatury „Do złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych nie stosuje się ani art. 5 k.c., ani art. 8 k.p., bo przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają charakter przepisów prawa publicznego.” „W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest powoływanie się na zasady współzycia społecznego, jako że prawo ubezpieczeń społecznych, w odróżnieniu od przepisów prawa pracy (art. 300 k.p.), nie zawiera normy o charakterze takiej klauzuli generalnej, ani też normy zezwalającej na stosowanie w zakresie nieuregulowanym przepisów kodeksu cywilnego.” (por. wyrok SN z dnia 16 czerwca 2011 r. sygn. akt III UK 214/10 opubl. LEX 1095955, wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2010 r., sygn. akt III AUa 3616/09, opubl. LEX nr 785483 wyrok SN z dnia 2 grudnia 2009 r., sygn. akt I UK 174/09, opubl. LEX nr 585709, wyrok NSA w W. z dnia 18 maja 2011 r., sygn. akt I OSK 124/11, opubl. LEX 990161, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 listopada 2008 r., sygn. akt III AUa 330/08)

Na marginesie jedynie wskazać należy, że Sąd rozpatruje odwołanie merytorycznie, tj. czy decyzja ZUS jest prawidłowa czy nie, natomiast nie podlega kontroli sądowej przebieg postępowania przed organem rentowym do chwili wydania decyzji.

W związku z powyższym brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do uwzględnienia odwołania skarżącej.

Mając na względzie wskazane okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 kpc, oddalił odwołanie E. P. uznając tym samym prawidłowość decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 20 sierpnia 2019 r.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem ,że w terminie 14 dni może wnieść apelację do SA w Ł.

4.05.2020r